

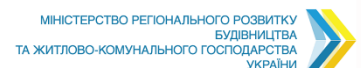

Група радників з впровадження державної регіональної політики в Україні
вул. Велика Житомирська 20, 3-й поверх, 01001 Київ, Україна, +38 044 581 38 41, info.rdproject@gopa.de

КОНЦЕПТУАЛЬНА ЗАПИСКА

проект
**«Рекультивация Малашівецького сміттєзвалища та
будівництво станції дегазації»**

**м. Тернопіль
2018 рік**

ЗМІСТ

1. МЕТА ПРОЕКТУ ТА ЇЇ ОБҐРУНТУВАННЯ	
1.1 Проблеми, які передбачається розв'язати у результаті реалізації Проекту	
1.2 Результати попереднього аналізу можливих альтернативних варіантів розв'язання зазначених проблем.	
1.3 Відповідність мети Проекту пріоритетам державної політики	
2. РЕЗУЛЬТАТИ ПОПЕРЕДНЬОГО АНАЛІЗУ МОЖЛИВОСТЕЙ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ	
2.1 Результати аналізу попиту на товари (роботи і послуги), виробництво (виконання і надання) яких повинне бути забезпечене в результаті реалізації Проекту	
2.2 Результати попередньої оцінки можливостей реалізації Проекту та визначення зацікавленості ринку	Ошибка! Закладка не определена.
2.3 Інформація про наявність земельної ділянки, прав, пов'язаних з нею, та план заходів щодо оформлення прав на таку ділянку.....	
3. РЕЗУЛЬТАТИ ПОПЕРЕДНЬОГО АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ	
3.1 Розрахункова вартість Проекту, включаючи витрати на його розробку та реалізацію, обґрунтування вибору можливих джерел фінансування	
3.2 Інформація про оціночну вартість експлуатації (утримання) об'єкта державної або комунальної власності та джерела фінансування його експлуатації (утримання)	
3.3 Очікуваний вплив (екологічні, соціальні, економічні вигоди і наслідки його реалізації)	
3.4 Вигодоотримувачі	
3.5 Результати попередньої оцінки ризиків реалізації Проекту	
4. СТРОК ТА ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ ВИКОНАННЯМ РОБІТ	
4.1 Строки та етапи реалізації Проекту	
4.2 Попередня оцінка можливостей організації та управління виконання робіт у рамках Проекту	
4.3 Обґрунтування заходів щодо розробки Проекту державно-приватного партнерства.....	

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ

Проект	інвестиційний проект, що реалізується на умовах державно-приватного партнерства та передбачає рекультивацию Малашівецького сміттєзвалища та будівництво станції дегазації;
Державно-приватне партнерство (ДПП)	засноване на договорі довгострокове співробітництво між державою (державними органами та органами місцевого самоврядування), а також приватними компаніями, спрямоване на фінансування, проектування, впровадження та управління публічними об'єктами і публічними послугами, які традиційно забезпечуються державою (публічним сектором);
...	...

ОСНОВНІ СКОРОЧЕННЯ

ТЕО	Техніко-економічне обґрунтування
ОМС	Орган місцевого самоврядування
ТПВ	Тверді побутові відходи
ДПП	Державно-приватне партнерство
ЄБРР	Європейський банк розвитку та реконструкції
ЄІБ	Європейський інвестиційний банк

Роботи з рекультивації території сміттєзвалища проводяться використовуючи висівки кар'єру для пересипки відпрацьованої його частини. Однак попри вживані заходи, головною загрозою від полігону є висока ймовірність забруднення води. Територіально сміттєзвалище розташоване у так званому другому поясі зони санітарної охорони Верхньо-Івачівського водозабору, а саме звідти постачається вода для потреб м. Тернополя. Рекультивація не здатна повністю вирішити проблему, адже існують суто геологічні чинники: на самому плато природно сформовані шари порід складаються з таких, які не здатні виконувати функції водонепроникного екрану. А тому крізь ці породи будь-які небезпечні та отруйні речовини зі сміттєзвалища можуть досягти продуктивного водоносного шару.

Вирішення проблеми впровадження інноваційних технологій управління твердими побутовими відходами можливе лише за умови комплексного підходу: створення умов для проведення технічної та біологічної рекультивації існуючого сміттєзвалища та забезпечення функціонування системи заходів з ціллю попередження забруднення довкілля.

У результаті реалізації проекту:

- буде вирішено проблему утилізації твердих побутових відходів та всебічного використано вторинні ресурси сировини та матеріалів;
- максимально знизиться ризик виникнення пожежонебезпечних ситуацій на полігоні твердих побутових відходів;
- зменшиться кількість шкідливих викидів в атмосферне повітря, а також покращаться екологічні показники.

Основною метою проекту є посилення інфраструктурного розвитку в напрямку поводження з твердими побутовими відходами, підвищення технічних можливостей, створення нових робочих місць, поліпшення екологічного стану навколишнього середовища шляхом здійснення поетапної рекультивації Малашівецького сміттєзвалища та будівництва станції дегазації на його території.

1.2 Результати попереднього аналізу можливих альтернативних варіантів розв'язання зазначених проблем

Альтернативними варіантами вирішення проблеми на Малашівецькому сміттєзвалища, крім здійснення рекультивації та будівництва станції дегазації, є:

- будівництво сміттєпереробного комплексу та його утримання за рахунок коштів міського бюджету чи коштів приватного партнера. Розрахункова вартість даного комплексу становить 1,0 млрд. грн. В той час уточнений бюджет розвитку м. Тернополя на 2017 рік з врахуванням переданих коштів складає – 337,3 млн грн. Тобто будівництво комплексу без залучення інвестора є не можливим. На даний

час немає виділеної додаткової земельної ділянки, а також не досягнуто згоди громади с.Малашивці на будівництво заводу;

- утилізації твердих побутових відходів шляхом їх захоронення на спеціальних сміттєзвалищах або полігонах (щорічне виділення коштів з міського бюджету у розмірі 1,0-1,5 млн грн. на рекультивацію сміттєзвалища, погіршення екологічного стану);

- зберігання на відкритих площадках, яке приводить до забруднення атмосфери, підземних і поверхневих вод.

Здійснивши аналіз альтернативних варіантів, було визначено, що найприйнятнішим є варіант рекультивації та будівництва станції дегазації, де вироблятиметься біогаз та здійснюватиметься подальше його перетворення в електричну енергію, що може продаватись приватним партнером за «зеленим тарифом». На даний час не проведено дослідження щодо наявного обсягу газу, відтак необхідно замовити експертизу в Інституті газу Національної академії наук України.

Відповідно кошти місцевого бюджету, що виділяються для здійснення робіт з рекультивації, можна було б витратити більш ефективно – наприклад, створити для громади новий функціональний комплекс, який надав би можливість здійснювати сортування відходів для їх повторного прямого або альтернативного використання. Проте проект передбачає здійснення рекультивація за рахунок коштів приватного партнера. Обсяги коштів, що виділялись з міського бюджету впродовж 2011-2017 роки наведено в табл. 1.

Таблиця 1.

Обсяги коштів, що виділялись з міського бюджету для проведення робіт з рекультивації впродовж 2011-2017 роки, тис. грн.

Рік	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Обсяг	298,00	482,60	585,00	868,30	949,30	903,00	1 500,00

Біогаз, який добуватиметься на території сміттєзвалища, як відновлювальне джерело енергії, є перспективним напрямом в енергоефективності та енергозбереження. Сировиною для його виробництва можуть бути як органічні відходи (відходити рослинництва, тваринництва, харчової та переробної промисловості), так і тверді побутові відходи. Електрична енергія з біогазу може бути використана для власних потреб громади, та/або може бути продана за «зеленим тарифом».

Таким чином, реалізація проекту дасть змогу:

- скоротити кількість небезпечних токсичних (в тому числі канцерогенних) органічних сполук (ароматичних вуглеводнів, формальдегіду, діоксинів та ін.), що попадають до атмосфери;

- знизити викиди парникових газів за рахунок запобігання викидам метану з

поверхні сміттєзвалища до атмосферного повітря;

- скоротити викиди парникових газів за рахунок використання біогазу замість природного газу для виробництва електроенергії;

- знизити викиди органічних сполук, що мають неприємний запах, завдяки їх технологічній рекультивації;

- покращити в цілому екологічну ситуацію навколо сміттєзвалища.

Отже, рекультивація Малашівецького сміттєзвалища та будівництво станції дегазації можуть вирішити такі питання як утилізація відходів, що позитивно вплине на навколишнє середовище, енергозбереження та енергоефективність.

Розглянемо можливі шляхи реалізації Проекту.

1). Реалізація Проекту за власні кошти.

Уточнений бюджет розвитку міста Тернополя за 2017 рік складає 336,4 млн грн., з яких лише 18,4 млн грн. – доходи бюджету розвитку, а решта – кошти передані із загального до спеціального фонду.

У м. Тернопіль діє Програма енергоефективності, енергозбереження та термомодернізації будівель житлового фонду на 2015-2020 роки, на реалізацію якої направляється значний фінансовий ресурс бюджету.

Крім цього, залишається актуальною проблемою відкриття додаткових груп у дитячих дошкільних закладах, будівництво нових дитячих дошкільних закладів та капітальний ремонт доріг.

Вищезазначені потреби громади міста потребують негайного вирішення у найкоротші терміни.

Для будівництва станції дегазації на Малашовецькому сміттєзвалищі необхідно виділити значні кошти з міського бюджету, а з метою уникнення ризику росту інфляції, що приведе до збільшення вартості будівництва об'єкту, це слід зробити впродовж короткого терміну.

У зв'язку з обмеженим фінансовим ресурсом бюджету проект будівництва станції дегазації не може бути реалізованим за власні кошти міста.

2). Реалізація Проекту за кредитні кошти.

Тернопільська міська рада виступає гарантом по кредитній угоді між Європейським банком розвитку та реконструкції (ЄБРР) та КП «Тернопільміськтеплокомуненерго» щодо реалізації проекту «Модернізація системи централізованого тепlopостачання м.Тернопіль».

Також м. Тернопіль надало гарантію Північній Екологічній Фінансовій Корпорації (НЕФКО) щодо виконання комунальним підприємством теплових мереж «Тернопільміськтеплокомуненерго» зобов'язань по проекту «DemoUkraineDH – Тернопіль».

Крім цього, Тернопільська міська рада в рамках «Програми розвитку муніципальної інфраструктури України» спільно з Європейським Інвестиційним банком (ЄІБ) у 2018 році розпочне реалізацію проекту «Глибока термомодернізація

будівель закладів освіти м. Тернополя».

Використання кредитних коштів для реалізації Проекту лише збільшить боргове навантаження.

Тому, прийнято рішення реалізувати Проект, використовуючи механізм державно-приватного партнерства із залученням приватного партнера.

На даний час законодавство передбачає можливість залучення приватних інвестицій на основі державно-приватного партнерства (далі – ДПП), що дозволяє структурувати потенційні приватні інвестиції шляхом укладення цілої низки договорів, а саме:

- договір концесії;
- договір управління майном (виключно за умови передбачення у договорі, укладеному в рамках державно-приватного партнерства, інвестиційних зобов'язань приватного партнера);
- договір про спільну діяльність;
- інші договори.

Вищенаведений перелік форм здійснення ДПП не є вичерпним, тому можливим також є укладення інших договорів між державним та приватним партнерами (у т.ч. змішаних) за умови їх відповідності таким ознакам:

- надання прав управління (користування, експлуатації) об'єктом партнерства або придбання, створення (будівництво, реконструкція, модернізація) об'єкта державно-приватного партнерства з подальшим управлінням (користуванням, експлуатацією), за умови прийняття та виконання приватним партнером інвестиційних зобов'язань відповідно до договору, укладеного в рамках ДПП;

- довготривалість відносин (від 5 до 50 років);
- передача приватному партнеру частини ризиків у процесі здійснення державно-приватного партнерства;
- внесення приватним партнером інвестицій в об'єкти партнерства із джерел, не заборонених законодавством.

Проект відповідає ознакам ДПП, оскільки:

- передбачає надання приватному партнеру прав управління (користування, експлуатації) існуючим Об'єктом та будівництво нового об'єкта з подальшим його управлінням;
- обсяг інвестицій приватного партнера складатиме від 34 млн грн.;
- строк партнерства складатиме від 10 до 20 років (у залежності в обсягу інвестицій в Проект);
- приватному партнеру буде передана частина ризиків Проекту, зокрема операційний ризик.

Можливі форми залучення приватного партнера до реалізації Проекту.

Концесія

Державний партнер надає приватній установі ексклюзивні права будувати та експлуатувати актив протягом тривалого періоду відповідно до вимог щодо ефективності, встановлених Державним партнером, і передавати активи публічному партнеру після закінчення концесії. Державний партнер зберігає за собою право власності на початкові активи, на активи, побудовані в рамках договору концесії, активи, придбані приватним партнером, як передбачено договором, приватний оператор зберігає за собою право на компенсацію інвестицій у вдосконалення, здійснені під час періоду концесії шляхом одержання прибутку від концесійної діяльності. Концесійний платіж публічному партнеру є обов'язковою умовою договору і впливає на економічну життєздатність Проекту.

Мінімальна тривалість договору концесії складає 10 років. Варто зазначити, що зелений тариф діятиме до 2030 року, тому станцію дегазації необхідно ввести в експлуатацію до 2020 року щоб тариф для інвестора був дуже вигідний. Проте слід врахувати і єдиний ризик – це обсяги газу, що може бути потенційно видобутий швидше, ніж за 10 років.

Також можна розглянути питання очисних споруд для фільтрату. Оскільки джерелом винагороди та окупності інвестицій у проекті з очистки фільтрату є оператор полігону, муніципалітет має забезпечити довгостроковий договір з приватним партнером на надання необхідних послуг. У проекті щодо біогазу муніципалітет має забезпечити тісну співпрацю з приватним партнером щодо доступу для розміщення певного обладнання.

Якщо на сміттєзвалищі не вистачає місця для побудови встановлення очисних споруд для фільтрату чи біогазу представники муніципалітету повинні розглянути питання щодо розширення полігону за рахунок сусідньої ділянки та заключити відповідний договір оренди з представниками селищної ради.

Договір про спільну діяльність

Чинне законодавство визначає спільну діяльність як взаємодію сторін (учасників) на договірній основі без створення юридичної особи для досягнення певної мети, що не суперечить законові, як на основі об'єднання вкладів учасників (просте товариство), так і без такого об'єднання.

Тобто співробітництво суб'єктів господарювання, що ґрунтується на рівному розподілі прибутків і ризиків, передбачає здійснення спільного контролю та прийняття спільних рішень. Договором про спільну діяльність сторони (учасники) зобов'язуються спільно діяти без створення юридичної особи для досягнення певної мети, що не суперечить закону. Спільну діяльність можна здійснювати на основі об'єднання вкладів учасників (просте товариство) або без об'єднання вкладів. За договором простого товариства сторони (учасники) беруть зобов'язання об'єднати свої вклади та спільно діяти з метою одержання прибутку або досягнення

іншої мети.

Договір простого товариства, як і всі договори про спільну діяльність, може бути дво- або багатостороннім. Сторонами договору простого товариства, метою якого є отримання прибутку, можуть бути тільки фізичні та юридичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності.

Договір про спільну діяльність укладається у письмовій формі. У договорі сторони врегульовують усі важливі питання, які можуть виникнути під час їх співробітництва. У ньому зазначаються всі умови спільної діяльності, у тому числі координація спільних дій учасників або ведення спільних справ. Також передбачається строк дії такого договору, умови продовження та розірвання.

Крім того, в договорі про спільну діяльність учасникам слід передбачити, за яких умов договір може бути припинено достроково. Учасники в договорі мають визначити правовий статус виділеного для спільної діяльності майна, покриття витрат і збитків учасників, їх участь у результатах спільних дій та інші умови за домовленістю сторін, якщо інше не встановлено законом про окремі види спільної діяльності.

Законодавство не дає вичерпного переліку необхідних умов договору. Тому всі умови, які, на думку сторін, мають відношення до регламентації їх стосунків під час здійснення спільної діяльності, можуть бути визнані ними суттєвими і включені в текст договору.

Передача комунального майна в спільну діяльність надає можливість збереження та ефективного використання майна громади, приватному партнеру ефективно проводити свою діяльність, отримувати прибутки та розподіляти їх між учасниками.

Цей тип договору передбачає певне розділення інвестицій та інших зобов'язань між державним і приватним партнерами, при чому приватному партнеру надається право будівництва та експлуатації активів. Ця форма ДПП не дуже добре розвинена в Україні, але надає партнерам більше свободи при розподілі ризиків. Цю форму можна обрати, якщо договір концесії не є прийнятним.

Договір на управління

Договір управління майном передбачає:

- передачу однією стороною (установником управління) другій стороні (управителеві) на певний строк майна в управління;
- обов'язок другої сторони здійснювати від свого імені управління майном в інтересах установника управління або вказаної ним особи (вигодонабувача);
- внесення установником управління плати за управління майном на користь управителя. Розглядаючи можливість укладення договору управління майном для реалізації проекту ДПП, варто обов'язково враховувати особливості, які характерні для такого механізму, зокрема:

- законодавство не містить спеціальних норм, які б визначали особливості правовідносин управління майном як однієї з форм реалізації державно-приватного партнерства;

- достатньо висока ймовірність необхідності відбору приватного партнера шляхом проходження двох конкурсних процедур (ДПП та публічних закупівель), оскільки укладення договору управління майном ОМС можна кваліфікувати як закупівлю послуг з управління майном державного партнера;

- необхідність внесення плати на користь управителя та відсутність підстав для проведення поліпшень майна, управління яким здійснюватиме приватний партнер.

Цей тип договору ДПП передбачає найменшу участь приватного партнера у комунальних активах чи комунальній послугі (що може бути найбезпечнішим варіантом для нерозвинутого середовища ДПП у секторі, в якому мало зацікавлені приватні оператори). Договір передає повноваження щодо управління експлуатацією об'єкту (полігону та утилізованих відходів), проведення інспекції, рекультивації, ремонту і прибирання об'єкта з метою забезпечення виконання вимог, вказаних у договорі. Всі активи залишаються у власності міста.

Слід зазначити, що договір управління майном не передбачає внесення інвестицій, тому не може застосовуватись до проекту, що передбачає будівництво нових об'єктів.

Спільне підприємство

Положення про ДПП в українському законодавстві не передбачають інституційного ДПП – лише договір ДПП є законним. Вузьке розуміння ДПП в Україні не дозволяє назвати спільне підприємство державно-приватним партнерством. Однак тлумачення законодавства вказує, що муніципалітети можуть брати участь у спільних підприємствах, які не підпадають під дію закону про ДПП. Спільне підприємство дозволяє об'єднувати активи і фонди для здійснення проекту у сфері твердих побутових відходів. Керівництво спільного підприємства контролюватиме будівництво, обслуговування та експлуатацію проекту. Всі відносини між державним і приватним партнерами регулюються Статутом спільного підприємства як відносини між акціонерами. Оскільки установчі договори не досить добре розроблені українським законодавством, судова практика у цій сфері неоднорідна і загалом схиляється до того, що після реєстрації спільного підприємства як юридичної особи будь-який установчий договір, підписаний до реєстрації, взагалі не впливає на діяльність спільного підприємства і проекту.

Таким чином, враховуючи переваги на недоліки **Договору про спільну діяльність**, саме така форма ДПП найбільше підходить для реалізації проекту.

1.3 Відповідність мети Проекту пріоритетам державної політики

Мета проекту «Рекультивация Малашівецького сміттєзвалища та будівництво станції дегазації» відповідає цілям:

- **Основних засад (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2020 року (Стратегічна ціль 2.** Поліпшення екологічної ситуації та підвищення рівня екологічної безпеки. **Завдання.** Запровадження новітніх технологій утилізації твердих побутових відходів.

- **Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року (Ціль 2.** Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток. **Операційна ціль 2.** Забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини незалежно від місця її проживання. **Завдання.** Надання якісних житлово-комунальних послуг шляхом запровадження сучасних методів та технологій у сфері поводження з побутовими відходами).

2. РЕЗУЛЬТАТИ ПОПЕРЕДНЬОГО АНАЛІЗУ МОЖЛИВОСТЕЙ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ

2.1 Результати аналізу попиту на товари (роботи і послуги), виробництво (виконання і надання) яких повинне бути забезпечене в результаті реалізації Проекту

Резерв технологічної потужності сміттєзвалища практично вичерпано. Обсяги накопичених на сміттєзвалищі відходів становлять понад 13 млн м³ та щорічно поповнюються орієнтовно на 500 тис. м³.

Щомісячний обсяг видалення побутових відходів орієнтовно становить 40,0 тис. м³ (8000 тон).

Завдяки запровадженню системи роздільного збору ресурсоцінних відходів із загального об'єму побутових відходів за 2016 рік вилучено полімерів – 4,0 тис. куб. м.

Товщина шару сміття досягає приблизно 45 м.

Загальні обсяги накопичення твердих побутових відходів на рік у м. Тернополі склали: 2011 р. – 528,03 тис. м³; 2012 р. – 393,1 тис. м³; 2013 р. – 485,9 тис. м³; 2014 р. – 500,4 тис. м³; 2015 р. – 495,7 тис. м³ (лист виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 22.06.2016 р. за вих. № 6707/02).

Морфологічний склад полігону відходів м. Тернополя (1 т або 4 м³) зображено на рис. 2.

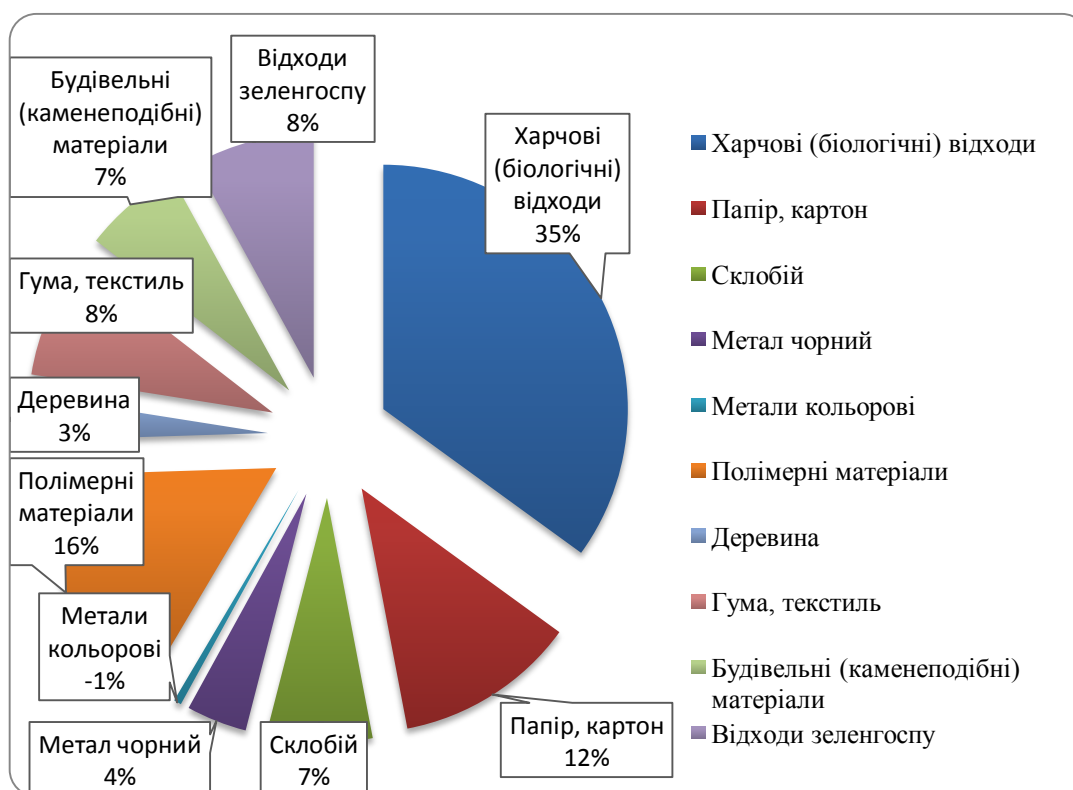

Рис. 2. Морфологічний склад полігону відходів м. Тернополя

Сировина для виробництва біогазу як в нашій державі, так і за кордоном є надзвичайно різноманітною. Близько третини біогазу (31,3%) отримують на полігонах ТПВ.

Проекти по їх використанню активно функціонують у США та більшості країн Європи (Німеччини, Австрії, Данії, Швеції, Бельгії). Так, до 2025 року США планують отримувати 29 млрд. кВт*год електроенергії щорічно з побутового сміття та звалищного газу. У Європі лідером з виробництва енергії з твердих міських відходів є Франція, де працює близько 130 заводів з утилізації енергії відходів, які виробляють 3,34 млрд. кВт*год електроенергії і 9,44 млн. Гкал теплової енергії на рік.

Щодо України, то за даними експертів майже 4% території займають відходи різних видів, а це приблизно 35 млрд. тонн сміття, крім того, є велика проблема їх утилізації на полігонах. Загальна маса твердих відходів, що збираються щорічно в Україні, становить близько 15 млн. тонн. Більшість відходів побутового походження (90%) вивозиться на звалища. Загальна кількість звалищ, придатних для виробництва біогазу, оцінюється в 140, з яких 90 являються крупними та містять 30% побутових відходів України (в обласних центрах і містах з населенням більше 100 000 жителів).

Енергетичний потенціал біогазу з побутових відходів та очисних споруд є, таким чином, реальним. Йдеться про 0,2 до 0,3 млн тонн умовного палива на рік на 90 найбільших звалищах. Для успішної реалізації біоенергетичного проекту на основі біогазу звалищ ТПВ обов'язковою умовою є наявність споживачів енергії (особливо теплової) поблизу звалища. Саме внаслідок цього в межах енергетичних проектів нерідко створюються такі споживачі (наприклад, теплиці для вирощування квітів). Біогаз, вироблений на звалищі, можна транспортувати на певну відстань. Це здійснюється, зазвичай, за допомогою пластикових труб. За оцінками вітчизняних експертів НТУ «Біомаса» (м. Київ), біогаз звалищ доцільно транспортувати на відстань близько 3 км від звалища. Враховуючи відстань до м.Тернопіль (18 км) транспортування біогазу є не можливим. Іншим виходом є створення енергетичних проектів з виробництва тільки електричної енергії, але такі проекти є менш рентабельними – тепла енергія все одно виробляється, але не споживається. На сьогодні в Україні працює ряд установок з виробництва біогазу з ТПВ.

Проаналізувавши вартість електричної енергії, виробленої з біогазу, за «зеленим тарифом» протягом п'яти років (див. рис. 3), слід зазначити, що попит на виробництво електричної енергії з біогазу повинен зростати.

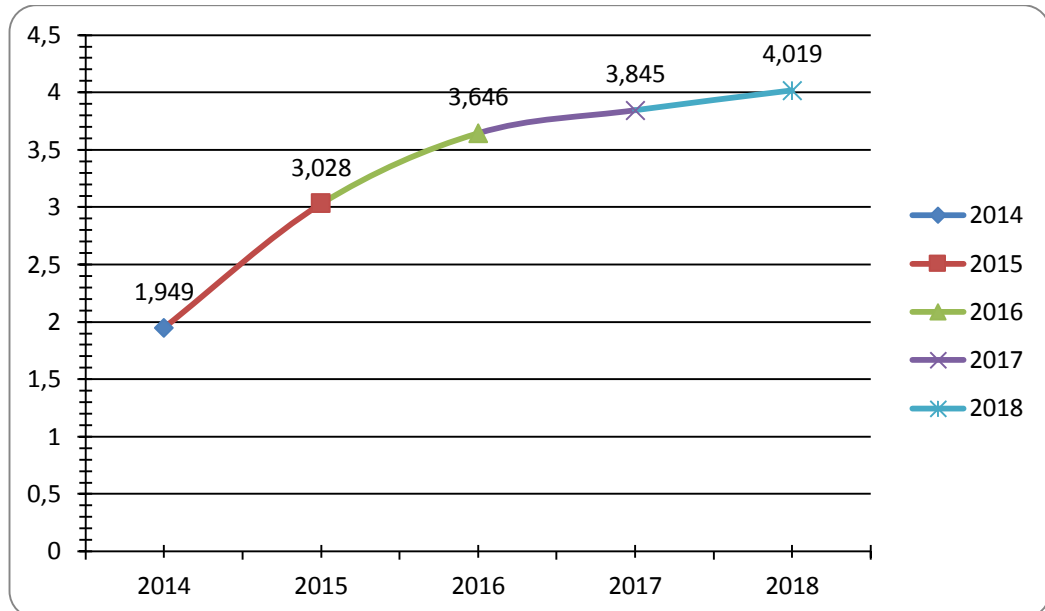

Рис. 3. Динаміка "зеленого" тарифу на електроенергію з біогазу, грн./кВт*год

2.2 Результати попередньої оцінки можливостей реалізації Проекту та визначення зацікавленості ринку

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики Постановою від 02.11.2012 року №1421 (зі змінами) затвердила Порядок встановлення, перегляду та припинення дії «зеленого» тарифу на електричну енергію для суб'єктів господарської діяльності та приватних домогосподарств.

Можливість отримання вигідного «зеленого» тарифу до 2020 року збільшує привабливість проекту для потенційних інвесторів в зв'язку з тим, що передбачає отримання доходу від продажу електричної енергії в загальну електромережу за «зеленим» тарифом і відповідно відшкодування вкладених інвестицій на реалізацію Проекту.

В рамках проекту «Рекультивация Малашівецького сміттєзвалища та будівництво станції дегазації» м. Тернопіль» передбачається проведення переговорів з потенційними інвесторами, вивчення досвіду інших міст, зокрема м.Хмельницький, м.Івано-Франківськ, м.Житомир, які вже реалізували подібні проект.

2.3 Інформація про наявність земельної ділянки, прав, пов'язаних з нею, та план заходів щодо оформлення прав на таку ділянку

Інформація про земельні ділянки, необхідні для реалізації проекту, наведена в таблиці 2.

Земельні ділянки, необхідні для реалізації проекту

№ п/п	Земельна ділянка, яка необхідна для реалізації Проекту	Площа га	Цільове призначення	Місцезнаходження (в тому числі в межах / за межами населеного пункту)	Категорія земель	Стадія оформлення	Правовстановлюючі документи, підстава для оформлення
1	Кадастровий номер 6122685400:01:001:1309	3,5000	Для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд переробної, машинобудівної та іншої промисловості	Територія Малашовецької сільської ради, Зборівський район Тернопільська область (за межами населеного пункту)	Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	Завершено	Витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію іншого речового права
2		15,000	Для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості	Територія Малашовецької сільської ради, Зборівський район Тернопільська область (за межами населеного пункту)	Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	Протокол громадських слухань на розгляді в Тернопільській ОДА	Розпорядження ОДА №543 від 12.09.2017р.

На даний час управлінням житлово-комунального господарства, благоустрою та екології отримано право постійного користування земельною ділянкою 3,5 га для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості за адресою Малашовецька сільська рада, Зборівського району Тернопільської області. Характеристику зазначеної земельної ділянки подано в таблиці 3.

Таблиця 3.

Характеристика земельної ділянки 3,5 га

№ п/п	Назва	Характеристика
1.	- згідно правовстановлюючих документів - згідно обмірів	3,5000 га 3,5000 га
2.	Рельєф	Спокійний
3.	Місце розташування	Територія Малашовецької сільської ради (за межами населеного пункту)
4.	Опис меж З півночі Зі сходу З півдня Із заходу	Землі державної власності Землі державної власності Землі державної власності (дорога) Землі державної власності
5.	Наявність зелених насаджень	Чагарники
6.	Забудованість території	Незабудована

На виконання розпорядження голови Зборівської районної державної адміністрації від 12.09.2017 року №459-од виготовлено детальний план території орієнтовною площею 15,0 га земельних ділянок, які розташовані за межами населеного пункту Малашовецької сільської ради.

Крім того, очікується оформлення документів, які посвідчуватимуть право постійного користування земельною ділянкою орієнтовною площею 15,0 га на території Малашовецької сільської ради Зборівського району за управлінням житлово-комунального господарства, благоустрою та екології. На даний час протокол громадських слухань знаходиться на розгляді в Тернопільській обласній державній адміністрації.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ПОПЕРЕДНЬОГО АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ

3.1 Розрахункова вартість Проекту, включаючи витрати на його розробку та реалізацію, обґрунтування вибору можливих джерел фінансування

Проект передбачає будівництво станції дегазації або газоелектрогенераторної установки потужністю 0,6 МВт, що працюватиме на звалищному газі з полігону твердих побутових відходів за адресою с.Малашівці Зборівського району Тернопільської області. Газоелектрогенераторна установка вироблятиме електроенергію з відновлюваних джерел енергії (біогазу) у розмірі 5 млн КВт*год щорічно, що внесе вклад в енергетичну незалежність країни та значно покращить енергетичний баланс держави, дозволить замістити 2 млн дорогого імпортного природного газу.

Орієнтовний термін будівництва станції дегазації та введення її в експлуатацію близько 3 місяців.

Розрахункова вартість Проекту становить близько 34,0 млн грн.

Оскільки Проект планується реалізувати на умовах державно-приватного партнерства, а сам проект є комерційним та передбачає отримання доходів від продажу електричної енергії в загальнодержавну мережу за «зеленим тарифом», то очікується, що 100% його вартості буде профінансовано за рахунок коштів приватного партнера.

Приватний партнер забезпечить фінансування витрат на розробку техніко-економічного обґрунтування Проекту та адміністративний супровід його впровадження.

Для реалізації Проекту Тернопільська міська рада планує передати приватному партнеру в користування земельну ділянку терміном на 10-20 років.

Також все це дозволяє міському бюджету економити близько 1,5 млн грн. в рік на здійснення рекультивації сміттєзвалища.

3.2 Інформація про оціночну вартість експлуатації (утримання) об'єкта державної або комунальної власності та джерела фінансування його експлуатації (утримання)

Структура витрат включає:

- витрати на оплату праці (проектом передбачено створення нових робочих місць). Для прогнозу були використані показники 2017 року, скореговані на очікуваний темп інфляції. Відрахування на соціальні заходи визначені на рівні 22% від витрат на оплату праці, що відповідає ставці єдиного соціального внеску,

встановлений законодавством України.

- земельний податок: визначений як добуток нормативної оцінки землі та ставки плати за землю, визначеної Податковим Кодексом України, у розмірі 3%.

- амортизація нових основних засобів: розрахована на строк корисного використання основних засобів різних класів, прямолінійним методом.

- платіж, встановлений на рівні 13% від виручки від видобування біогазу. Розмір ставки був встановлений так, щоб платіж міг компенсувати витрати бюджету та, водночас, дати можливість приватному партнеру відшкодувати інвестиції.

Очікується, що капітальні інвестиції будуть профінансовані за рахунок власних або запозичених коштів приватного партнера, а витрати на утримання станції дегазації будуть покриватися грошовими надходженнями від операційної діяльності. Доходи станції складаються з надходжень від виробництва електроенергії, розрахованої за «зеленим тарифом», що діятиме у 2018 році.

3.3 Очікуваний вплив (екологічні, соціальні, економічні вигоди і наслідки його реалізації)

Основними принципами у сфері поводження з відходами є пріоритетний захист навколишнього природного середовища та здоров'я людини від негативного впливу відходів, забезпечення ощадливого використання матеріально-сировинних та енергетичних ресурсів, науково обґрунтоване узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства щодо утворення та використання відходів з метою забезпечення його сталого розвитку.

З екологічного погляду даний проект має наступні переваги:

- Шкідливий газ перетворюється у електричну енергію, що сприяє поліпшенню клімату;

- Завдяки видобуванню біогазу тепер унеможлиблюється самозагорання ТПВ на полігоні і таким чином зменшується розповсюдження задимленості та чадних газів в населених пунктах, наближених до полігону;

- Покращення санітарно-епідеміологічного стану територій навколо сміттєзвалища шляхом рекультивації сміттєзвалища та призупинення складання відходів;

- Завдяки дегазації полігону осідання та ущільнення відходів відбувається у 3 рази швидше.

До соціальних наслідків реалізації проекту можна віднести:

- підвищення якості послуг;
- створення нових робочих місць;
- збільшення сукупних надходжень до бюджетів різного рівня за рахунок сплати приватним партнером плати за оренду землі, концесійного платежу,

збільшення надходжень від ПДВ та податку на прибуток;

- можливість надання додаткових соціальних благ населенню за рахунок додаткових надходжень до місцевого бюджету у зв'язку з підвищенням плати за оренду землі.

3.4 Вигодоотримувачі

У результаті реалізації проекту вигодоотримувачами будуть:

- жителі міста Тернополя та навколишніх сіл, зменшиться ризик екологічної небезпеки;

- Тернопільська міська рада, зменшаться видатки на утримання сміттєзвалища та отримає додаткові надходження до міського бюджету;

- мешканці с. Малашівці та навколишніх сіл, що матимуть можливість отримати нові робочі місця, а також покращення екологічної ситуації в населених пунктах;

- приватний інвестор, який отримає електричну енергію з біогазу та зможе продавати її за «зеленим тарифом».

3.5 Результати попередньої оцінки ризиків реалізації Проекту

Реалізація цього Проекту супроводжується певними ризиками. Основні ризики та їх можливий вплив визначені нижче.

У межах Проекту виникнення ризиків пов'язане із значним горизонтом планування та недостатнім досвідом реалізації проектів державно-приватного партнерства в обраній сфері. Класифікація та опис ризиків наведено в таблиці 4.

Таблиця 4

Класифікація та опис ризиків

Ризик	Ймовірність виникнення	Вплив
1.1 Неконкурентні тарифи.	Н	В
2.1 Девальвація валюти може мати деякий вплив як на фінансові показники Проекту (вартість обслуговування кредитів, розмір доходів від діяльності);	В	В
2.2 Зростання операційних витрат, або зростання доходів менше, ніж темпи зростання собівартості, призведе до зниження загальної маржинальності Проекту	С	В
3.1 Зміна нормативної бази у сфері регулювання операційної діяльності компаній теплопостачання, що не є предметом угоди, укладеної між учасниками Проекту;	Н	С
3.2 Внесення змін у податкове та валютне законодавство, та потенційне зниження рентабельності господарської	Н	С

діяльності приватного партнера;		
3.3 Внесення змін до законодавства з питань ліцензування та дозвільної документації та ускладнення або неможливість здійснення концесійної діяльності та/або експлуатації Об'єкта концесії, додаткові витрати приватного партнера;	С	С
3.4 Встановлення цін і тарифів у розмірі, що не відповідає економічно обґрунтованим витратам, що може призвести до зниження рентабельності господарської діяльності приватного партнера;	Н	С
3.5 Зміна пріоритетів політики органів місцевого самоврядування може призвести до нереалізації Проекту	С	В
4.1 Зрив термінів будівництва об'єктів, несвоєчасне або недостатнє фінансування може призвести до погіршення прогнозованих результатів Проекту	С	В
5.1 Збільшення забруднення довкілля у результаті будівництва та вводу в експлуатацію нового обладнання, та недотримання вимог дозвільної природоохоронної документації з цього питання;	Н	С
5.2 Надмірний рівень шуму та вібрації, що може виникнути під час будівництва на території сміттєзвалища, що знаходиться в с. Малашівці;	Н	Н
5.3 Небезпечні викиди біогазу і можливість вибуху або пожежі.	С	В
6.1 Соціальна напруга у зв'язку з порушенням приватним партнером та іншими учасниками своїх обов'язків в соціальній сфері та можливе зниження рівня обслуговування;	С	В
7.1 Несвоєчасна передача активів, пасивів, документації та, як наслідок, зрив строків проектування і будівництва;	Н	В
7.2 Затягування та ускладнення процедури оформлення оренди земельних ділянок, зрив строків проектування і будівництва через неможливість почати Проект вчасно;	С	В
7.3 Низький рівень або відсутність біометану;	С	В
7.4 Затягування процесу видачі органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування ліцензій або дозвільної документації;	Н	В
7.5 Недостатній попит на теплову енергію	С	С
7.6 Неможливість або затягування процедури	С	В

підключення центру до електромереж;		
7.7 Виникнення форс-мажорних обставин, ускладнення або неможливість виконання зобов'язань, передбачених угодою;	Н	В
7.8 Вичерпання потужності сміттєзвалища;	С	В
7.9 Дострокове розірвання договору однією із сторін;	С	В
7.10 Необхідність перегляду умов договору через зміну зовнішніх чинників;	С	С
7.11 Несвоєчасне або недостатнє фінансування зі сторони приватного партнера, недотримання графіку фінансування з боку банків та приватного партнера, що може призвести до несвоєчасності або неможливості виконання зобов'язань з проектування і/або будівництва;	С	В
7.12 Неповна урегульованість концесійних відносин у договорі концесії.	Н	С

Матриця ризиків

З метою візуального представлення, розглянуті ризики можна зобразити у вигляді матриці (див. рис.4). Дві категорії – рівень впливу та ймовірність виникнення, за якими проводилася оцінка, позначаються на осях, і, відповідно до отриманої оцінки, ризики вносяться в поле матриці.

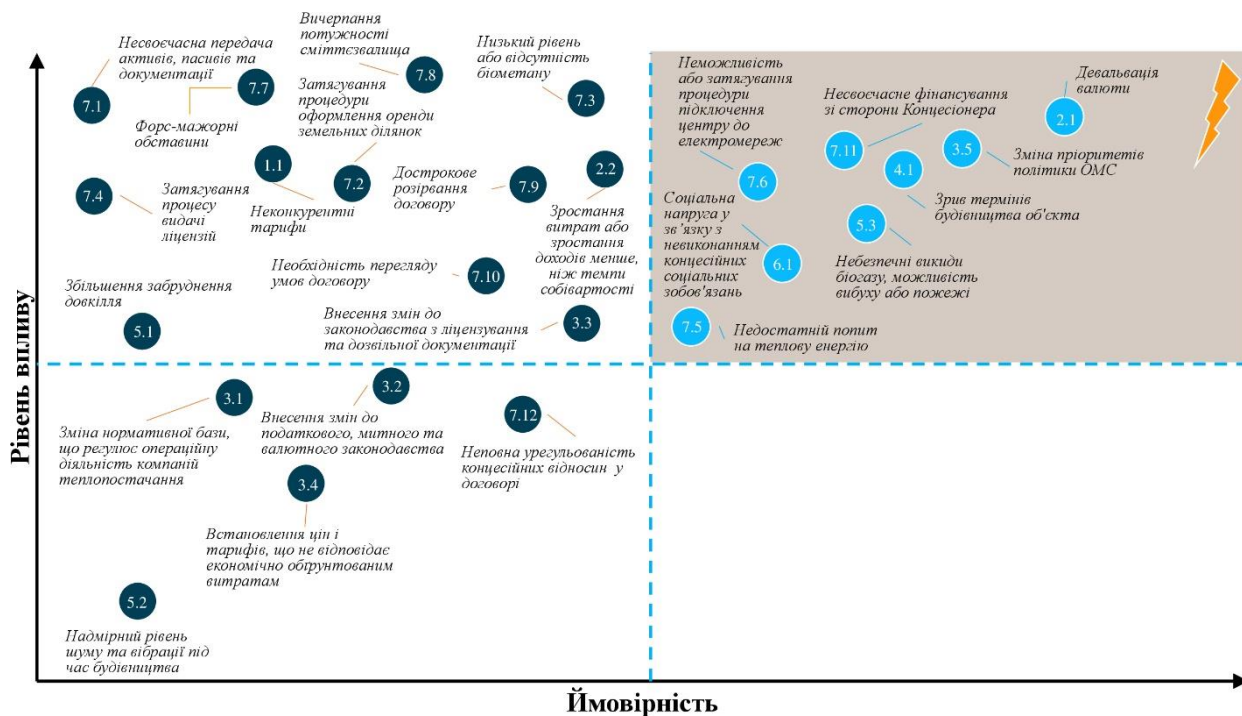

Рис.4. Матриця ризиків

Найбільшої уваги потребують ризики, що знаходяться у верхньому правому куті з огляду на те, що дані ризики мають ймовірність виникнення та рівень впливу вище середнього.

Заходи щодо мінімізації ризиків.

Найбільш значущі ризики, що мають або високу ймовірність, або значний рівень впливу, потребують заходів для мінімізації кожного з них (див. табл. 5).

До таких ризиків відносяться:

- №7.8 Вичерпання потужності полігону;
- №5.3 Небезпечні викиди біогазу і можливість вибуху або пожежі;
- №7.3 Низький рівень або відсутність біометану;
- №7.6 Немоżliвість або затягування процедури підключення центру до електромереж.

Таблиця 5.

Заходи з мінімізації основних ризиків, що пропонуються.

Ризик	Пропоновані заходи мінімізації ризиків
№7.8 Вичерпання потужності сміттєзвалища	<ul style="list-style-type: none">- Розширення існуючого полігону.- Удосконалення системи управління та експлуатації сміттєзвалища.- Будівництво нового полігону.
№5.3 Небезпечні викиди біогазу і можливість вибуху або пожежі	Будівництво системи збору та утилізації біогазу шляхом вироблення електроенергії біогазовою електростанцією.
№7.3 Низький рівень або відсутність біометану	До початку проектування зробити пробне буріння свердловин в різних частинах сміттєзвалища для відпрацювання технології буріння і визначення параметрів та хімічного складу біогазу.
№7.6 Немоżliвість або затягування процедури підключення центру до електромереж	Під час розробки ТЕО провести переговори з ВАТ «Тернопільобленерго» на предмет можливості і строків підключення до електромереж.

4. СТРОК ТА ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ ВИКОНАННЯМ РОБІТ

4.1 Строки та етапи реалізації Проекту

Етапи та орієнтовні строки реалізації Проекту викладені у таблиці 6.

Таблиця 6.

Етапи та орієнтовні строки реалізації Проекту

Етап реалізації	Строки реалізації (місяць та рік)
1. Підготовка техніко-економічного обґрунтування Проекту	вересень-грудень 2018 року
2. Аналіз ефективності Проекту	січень 2019 року
3. Підготовка та проведення тендеру	лютий-березень 2019 року
4. Перехідний етап, передача прав на Об'єкт та фінансове закриття	квітень-липень 2019 року
5. Проектування будівництва та отримання відповідних дозволів	серпень-вересень 2019 року
6. Будівництво	жовтень-грудень 2019 року
7. Експлуатація Об'єкту державно-приватного партнерства	січень 2020 року – січень 2030 року
8. Повернення Об'єкту державно-приватного партнерства орендодавцю	лютий 2030 року

1. Підготовка техніко-економічного обґрунтування Проекту є вимогою законодавства, щодо реалізації Проектів державно-приватного партнерства, зокрема Закону «Про державно-приватне партнерство». Підготовка техніко-економічного обґрунтування передбачає проведення комплексного юридичного, технічного, екологічного та фінансового аналізу реалізації Проекту та визначення основних параметрів Проекту, що буде вноситись на конкурс.

2. Аналіз ефективності є процедурою, передбаченою Законом «Про державно-приватне партнерство» та передбачає детальне обґрунтування соціально-економічних та екологічних результатів здійснення державно-приватного партнерства за результатами аналізу економічних та фінансових показників реалізації державно-приватного партнерства; соціальних результатів реалізації державно-приватного партнерства, включаючи підвищення якості послуг та рівня забезпечення попиту на товари (роботи і послуги); екологічних результатів реалізації державно-приватного партнерства з урахуванням можливого негативного впливу на стан навколишнього природного середовища.

3. Тендер проводиться у випадку позитивного висновку за результатами Аналізу ефективності та передбачає наступні процедури:

- a. Прийняття рішення про проведення конкурсу;
- b. Створення конкурсної комісії;
- c. Повідомлення про проведення конкурсу;
- d. Прийняття пропозицій від учасників;
- e. Попередня кваліфікація учасників;
- f. Проведення конкурсу та визначення переможця;
- g. Підписання договору про спільну діяльність.

4. Перехідний етап передбачає передачу прав на управління Об'єктом до переможця конкурсу, переоформлення прав на користування землею.

5. Етап проектування передбачає розробку проектної документації на будівництво нових об'єктів інфраструктури, передбачених Проектом.

6. Етап будівництва передбачає проведення будівельних робіт згідно затвердженого Проекту.

7. Експлуатація Об'єкту означає невід'ємне право приватного партнера розпоряджатися майном, наданим у користування згідно підписаного договору.

8. Перехідний етап при завершенні дії договору передбачає повернення прав на Об'єкт, включаючи новостворені приватним партнером об'єкти інфраструктури, під управління державного партнера.

4.2 Попередня оцінка можливостей організації та управління виконання робіт у рамках Проекту

Підготовка Проекту здійснюватиметься проектною командою Тернопільської міської ради спільно з експертами програми регіонального розвитку U-LEAD з Європою та з залученням зовнішніх експертів (за необхідності) з технічних питань, екологічних питань.

З метою успішної реалізації Проекту та його адміністративного супроводу з боку виконавчого комітету Тернопільської міської ради розпорядженням міського голови від 02 листопада 2017 року №268 створена проектна група з розроблення та реалізації пілотних проектів державно-приватного партнерства на місцевому рівні.

Попередня організаційна структура Проекту зображена на рис. 3.

Рис. 5. Організаційна структура Проекту

Після укладання договору, управління виконанням робіт в рамках Проекту здійснюватиметься відповідно до функцій і завдань, відображених у таблиці 7.

Таблиця 7.

Розподіл основних завдань в рамках Проекту

Учасник	Основні завдання
Орендодавець (Тернопільська міська рада)	<ul style="list-style-type: none"> - встановлення тарифів; - контроль за реалізацією договору; - забезпечення виконання зобов'язань ОМС, передбачених договором; - забезпечення попиту та компенсація витрат приватного партнера
Приватний партнер	<ul style="list-style-type: none"> - виконання зобов'язань за договором (будівництво та/або реконструкція Об'єкту); - здійснення необхідних інвестицій; - надання послуг теплопостачання; - виплата податків та зборів до бюджетів та цільових фондів; - підтримка обладнання та інших активів під управлінням на рівні, що передбачений нормами безпеки та умовами договору.
Фінансові інститути	<ul style="list-style-type: none"> - забезпечення необхідного фінансування в достатньому розмірі, відповідно умов договору; - контроль за фінансовими результатами діяльності;
Споживачі	<ul style="list-style-type: none"> - використання електричної енергії у рамках визначених норм;
Підрядники/постачальники	<ul style="list-style-type: none"> - своєчасне надання якісних послуг/ виконання робіт; - своєчасне постачання якісних товарів.

4.3 Обґрунтування заходів щодо розробки Проекту державно-приватного партнерства

Якісна підготовка проекту передбачає ряд заходів, що передбачають більш детальний аналіз об'єктів, що планується використовувати у рамках договору ДПП,

проходження процедур передбачених законодавством про ДПП та підготовку тендеру з відбору приватного партнера.

Сукупність задач з підготовки проекту ДПП буде поділена на три послідовні етапи:

- I. Підготовка техніко-економічного обґрунтування
- II. Аналіз ефективності
- III. Відбір приватного партнера та впровадження угоди

Етапи є послідовними та розділені коротким проміжками часу, протягом яких Тернопільська міська рада повинна прийняти ключові рішення, засновані на результатах етапів та відповідних рекомендаціях проектної команди.

У рамках Підготовки ТЕО (Етап I) проектній команді необхідно буде здійснити наступні заходи:

Аналіз ринку

- Провести опитування постачальників обладнання, з метою оцінки потенційних витрат, а також умов, на ринкових умов, на основі яких може бути структурований Проект;
- Спільно з експертами програми U-LEAD провести всебічне опитування ринку щодо Проекту та оцінити привабливість Проекту і потенційний інтерес до них приватного сектору;
- Визначити подібні проекти в Україні, які нещодавно були реалізовані представниками приватного сектору та проаналізувати досвід цих проектів з метою його використання під час реалізації Проекту.

Аналіз екологічних та соціальних ризиків

- Визначити основні екологічні та соціальні питання, що впливають на Проекти, пов'язані з цим прогалини в інформації та шляхи подолання таких прогалин;
- Враховувати думки та занепокоєння основних зацікавлених сторін, у тому числі місцевих недержавних організацій та місцевих жителів.

Технічний аналіз

- Необхідно найняти підрядника для пробного буріння свердловин в різних частинах сміттєзвалища для відпрацювання технології буріння і визначення параметрів та хімічного складу біогазу;

- Здійснити оцінку вимог щодо електропостачання з метою реалізації Проекту;
- Здійснити оцінку вартості Проекту на рівні точності +/-30%.

Юридичний аналіз

- Провести огляд законів, постанов, декретів та інших нормативних актів, які стосуються Проекту;
- Проаналізувати на відповідність Проекту елементам ДПП, що передбачені законодавством;
- Проаналізувати наявні договірні зобов'язання, зокрема, мети, умов та наявних обмежень (сервітути, заставу тощо) щодо землі та активів, які, як очікується, становитимуть предмет договору ДПП, та правового статусу майна, що є предметом договору ДПП (володіння, користування та розпорядження);
- Проаналізувати відповідні незавершені судові спори (за наявності), пов'язані із землею або активами, які, як очікується, становитимуть предмет договору ДПП. Виявити юридичні ризики, пов'язані із судовими спорами, та визначити заходи із мінімізації таких ризиків;
- Описати земельні ділянки, необхідні для Проекту, та право на користування ними, зокрема, юридичної процедури передачі земельних ділянок від Тернопільської міської ради до приватного партнера;
- Визначити усі необхідні дозволи, затвердження та погодження, необхідні для реалізації Проектів, зокрема, перелік ключових видів діяльності, які підпадають під режим ліцензування та надання дозволів у контексті ДПП, а також надати короткий огляд відповідних процедур отримання необхідних ліцензій/дозволів;
- Визначити обов'язки Сторін, у тому числі ключові взаємні зобов'язання, у разі порушення або неналежного виконання зобов'язань у ході реалізації Проекту;
- Надання пропозицій щодо найоптимальніших умов страхування (за необхідності);
- Детально описати режим тарифоутворення, що застосовуються до Проекту;
- Провести аналіз вимог, передбачених чинними нормативно-правовими документами, що регулюють надання послуг за Проектом та виявити потенційних перешкоди для реалізації Проекту ДПП, що в них містяться;

- Надати рекомендації щодо розподілу ризиків між державним та приватним партнерами, зокрема, описати характер кожного ризику, його ймовірність, рівень та заходи, спрямовані на його мінімізацію/управління ним (включаючи страхування).

Фінансовий аналіз

- Розробити фінансову модель для Проекту, яка включатиме збірник інструкцій та припущень, щорічну фінансову звітність. Розробка моделі здійснюватиметься в тісній співпраці з експертами U-LEAD;
- Розробити модель порівняння «Компаратор державного сектору» з метою оцінки переваг реалізації Проекту у вигляді ДПП у порівнянні з варіантом «не робити нічого» та варіантом «державне фінансування». Такий аналіз має бути підготовлений відповідно до наявної української методології (Наказ Міністерства економічного розвитку та торгівлі №255 від 27.02.2012 року);
- Провести оцінку доступності Проекту для державного сектору, зокрема, здатність Тернопільської міської ради виконати свої фінансові зобов'язання;
- Розрахувати NPV (чиста приведена вартість), IRR (внутрішня норма рентабельності) Проекту для різних зацікавлених осіб, державного та місцевого бюджету (тобто, так званий аналіз фіскального впливу);
- Провести аналіз податкових наслідків Проекту для приватного партнера, включаючи надання рекомендацій щодо оптимізації податкової структури Проекту.

У рамках Аналізу ефективності (Етап II) проектній команді необхідно буде підготувати висновок за результатами проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства.

Аналіз ефективності проводиться за результатами розгляду концептуальної записки та техніко-економічного обґрунтування шляхом:

- детального обґрунтування соціально-економічних та екологічних результатів здійснення державно-приватного партнерства за результатами аналізу;
- обґрунтування підвищення ефективності проекту в разі його реалізації із залученням приватного партнера порівняно з реалізацією проекту без такого залучення (шляхом порівняння, у тому числі порівняння показників економічної ефективності);
- виявлення видів ризиків здійснення державно-приватного партнерства, їх оцінки та визначення форми управління ризиками;

- визначення форми здійснення державно-приватного партнерства;
- визначення соціально-економічних та екологічних перспектив після закінчення строку дії договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства.

За результатами аналізу ефективності уповноваженим органом складається висновок, що містить:

- інформацію щодо проекту (мету проекту, що пропонується для реалізації на умовах державно-приватного партнерства; інформацію про об'єкт державно-приватного партнерства; інформацію про наявність земельної ділянки та прав щодо неї, а також можливість оформлення прав на таку ділянку; обґрунтування необхідності реалізації проекту з огляду на загальносуспільні інтереси; проблеми, що передбачається розв'язати в результаті реалізації проекту; відповідність мети проекту пріоритетам державної/регіональної політики у відповідній сфері; відповідність проекту ознакам державно-приватного партнерства, визначеним законодавством; розрахункову вартість проекту, ураховуючи витрати на його розроблення та реалізацію; запропонований строк дії договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства; пропоновані джерела фінансування; наявність заінтересованості потенційних інвесторів у реалізації проекту за результатами проведення аналізу заінтересованості приватного бізнесу в реалізації проекту;
- інформацію про соціально-економічні та екологічні результати здійснення державно-приватного партнерства (результативні показники, що мають бути досягнуті приватним партнером згідно з договором, укладеним у рамках державно-приватного партнерства; основні вимоги до товарів (робіт, послуг), що надаватимуться згідно з договором, укладеним у рамках державно-приватного партнерства (розширення доступності, підвищення якості послуг або рівня забезпечення попиту на товари (роботи і послуги) тощо); вигодоотримувачів; соціальні та економічні вигоди і наслідки реалізації проекту; його очікуваний вплив на навколишнє природне середовище, у тому числі застереження щодо необхідності проведення екологічної експертизи проекту (у разі необхідності);
- відомості про фактори, що обумовлюють підвищення ефективності реалізації проекту на умовах державно-приватного партнерства порівняно з іншими механізмами (наявність альтернативних варіантів реалізації проекту, ураховуючи фінансування з бюджету та залучення запозичень; порівняння фінансових показників ефективності реалізації проекту в середньо- та

довгостроковій перспективі (загальна вартість проекту, простий та дисконтований період окупності, надходження до бюджетів, рівень тарифів на товари (роботи, послуги) тощо), а також нефінансових показників (строк реалізації проекту, використання ноу-хау та передових технологій, розширення ринків збуту товарів (робіт, послуг), інституційна спроможність, корупційні ризики тощо) за наявними альтернативними варіантами);

- інформацію про ризики здійснення державно-приватного партнерства (ризики проекту, визначені відповідно до Методики виявлення ризиків здійснення державно-приватного партнерства, їх оцінки та визначення форми управління ними, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 року № 232; вартість та можливі фіскальні наслідки виявлених ризиків для державного та приватного партнерів; запропоновані механізми управління ризиками, що можуть виникнути під час здійснення державно-приватного партнерства внаслідок прямих та непрямих зобов'язань державного партнера; результати оцінки прийнятності для приватного партнера ризиків, що покладаються на приватного партнера (якщо ініціаторами підготовки пропозиції є центральні або місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування чи органи Автономної Республіки Крим); заходи, що мають бути здійснені державним партнером до оголошення конкурсу на здійснення державно-приватного партнерства для зменшення ризиків реалізації проекту державно-приватного партнерства);
- інформацію про потребу в державній підтримці (обґрунтування необхідності надання державної підтримки (якщо передбачена); форму державної підтримки; відповідність запропонованої форми державної підтримки потребам проекту, що здійснюється на умовах державно-приватного партнерства);
- інформацію про форму здійснення державно-приватного партнерства (обґрунтування вибору форми здійснення державно-приватного партнерства);
- узагальнювальний висновок стосовно доцільності/недоцільності прийняття рішення про здійснення державно-приватного партнерства.

Проектна команда надає вихідні результати таким чином, щоб Тернопільська міська рада мала можливість прийняти рішення щодо доцільності реалізації Проекту та у повному обсязі виконати всі вимоги щодо підготовки конкурсу з відбору приватного партнера, передбачені законодавством України.

Після схвалення з боку Тернопільської міської ради остаточного рішення про реалізацію Проекту та проведення конкурсу з відбору приватного партнера проектній команді необхідно буде здійснити наступні заходи:

- Підготувати інформаційний меморандум, анонси та інформаційні повідомлення;
- Створити та наповнити інформаційну базу даних для потенційних учасників торгів відповідними даними/інформацією;
- Надавати відповідну інформацію щодо Проектів потенційним інвесторам та відповідати на їх запитання;
- Надавати підтримку уповноваженим особам Тернопільської міської ради під час обговорення Проектів з потенційними учасниками тендеру, у тому числі бути присутнім на зустрічах з потенційними учасниками та надавати відповіді на їхні запитання;
- Підготувати всю відповідну тендерну документацію, включаючи запит про кваліфікацію, інструкції учасникам тендеру, запит про надання пропозицій, договір ДПП (включаючи термінологію і всі відповідні додатки) та будь-яку іншу документацію, яка вимагається відповідно до законодавства України;
- Розробити рекомендації щодо підготовки та проведення конкурсу з відбору приватного партнера, положення про тендерну комісію;
- Надавати підтримку уповноваженим особам Тернопільської міської ради під час проведення тендерів, у тому числі шляхом надання допомоги у визначенні юридичної, технічної та фінансової попередньої кваліфікації та критеріїв проведення конкурсу, правил проведення конкурсу тощо;
- Надавати допомогу при розгляді правових документів учасників торгів та відповідності кожної заявки, а також оцінку кожної пропозиції відповідно до критеріїв проведення конкурсу;
- Надавати допомогу в завершенні оформлення фінансових та комерційних аспектів Проектів, включаючи завершення підписання договору з переможцем торгів.

Метою проведення усіх вищевказаних заходів є якісна підготовка проекту ДПП враховуючи його складність з точки зору розподілу ризиків та значний термін реалізації, а також важливість для органів місцевого самоврядування м. Тернопіль.